

Tribuna

El llarg camí cap a la igualtat de gènere

Cal parar atenció als comportaments que perpetuen estereotips de gènere i ens allunyen de la igualtat

EVA
Alcón*

El mes d'octubre va començar amb una intensa polèmica pels càntics masclistes en el col·legi major Elías Ahuja de Madrid i la també controvertida justificació de les joves a les quals anaven dirigits. Ara, apagat el focus mediàtic, ens queda la reflexió necessària sobre el perquè de la tolerància social cap a aquests fets i les conseqüències de la seua normalització.

Ni és una situació aïllada ni és un problema menor sinó que és un senyal d'alarma, i no és l'únic, dels retrocessos que s'estan observant en matèria d'igualtat de gènere, especialment entre els i les joves, i malauradament també entre l'estudiantat universitari.

No és casual que es produïsquen precisament en un context, temporal i social, en què estan augmentant els discursos contra el feminisme i els avanços assolits en matèria d'igualtat de gènere i, fins i tot, el negacionisme de la violència de gènere. Discursos que, lluny de ser rebutjats, es veuen amplificats per les xarxes socials i també per alguns mitjans tradicionals, i discursos que també formen part de l'ideari polític de determinats partits i corrents ideològiques.

COM DIC, NO és l'únic senyal d'alarma que estem observant en aquests darrers temps. Només cal repassar el Baròmetre de Joventut i Gènere del Centre Reina Sofia, un informe biennal que recull la percepció d'adolescents i joves entre 15 i 29 anys en àmbits relacionats amb les diferències i desigualtats de gènere, identitats, experiències afectives i percepcions sobre la desigualtat entre homes i dones. La darrera edició d'aquest baròmetre, publicada a l'any 2021, va constatar que el percentatge de joves (xics) que neguen o limiten la importància de la violència arriba, en alguns casos, fins al 30%.

Aquestes realitats que acabe d'exposar contribueixen, en gran manera, a explicar per què una part de la societat accepta uns crits masclistes que no haurien de tenir cabuda en cap societat. Una justificació que va des de dir que es tracta d'una tradició (també era una tradició que les dones no pogueren matricular-se en la universitat o no tenir un compte corrent al seu nom) al no menys perillós argument que, com hi ha coses pitjors, no cal *exagerar* per uns crits.

Considere que, precisament, cal parar una atenció necessària a aquests comportaments que alerten sobre la perpetuació d'estereotips de gènere, masculinitats tòxiques i la perillosa normalització d'actituds que allunyen la nostra societat del dret a la igualtat entre dones i homes. Dic que convé que parem atenció a aquests comportaments perquè no hauríem d'oblidar que aquest masclisme de baixa intensitat, tolerat i acceptat socialment, està en l'arrel de moltes desigualtats de gènere i violències masclistes.

I és ací on les universitats hem de jugar un paper essencial. Per descomptat, des de la defensa ferma de la igualtat entre dones i homes i des dels avanços cap a aqueixa igualtat en el si de les nostres institucions, però molt

especialment a través de la formació, de la investigació i de la nostra capacitat transformadora com a institucions d'educació superior.

Crec que fets com el del col·legi major Elías Ahuja, en la seua justa dimensió i amb els matisos que es vulguen, demostren la necessitat de mesures com, per exemple, la incorporació de la perspectiva de gènere en els plans d'estudis o la vigència d'una investigació feminista i de gènere com la que es desenvolupa a la Universitat Jaume I de Castelló. Una investigació que continue identificant els elements, moltes vegades inconscients, de la cultura masclista i que faça possible un canvi de perspectiva perquè des de les universitats puguem liderar les transformacions necessàries per a avançar cap a una societat més igualitària.

També s'ha evidenciat que el camí cap a la igualtat real i efectiva entre dones i homes encara és llarg i que tenim moltes conquestes pendents. Sens dubte, aquest és el camí que a l'UJI volem seguir transitant perquè, com deia la filòsofa **Simone de Beauvoir**, «no s'ha d'oblidar mai que bastarà una crisi política, econòmica o religiosa perquè els drets de les dones tornen a ser qüestionats». ≡

***Rectora de la Universitat Jaume I**

Aquest masclisme de baixa intensitat, tolerat socialment, està en l'arrel de desigualtats de gènere i violències masclistes